

Sygn. akt IV Pa 80/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SSO Elżbieta Wojtczuk

Sędziowie: SO Katarzyna Antoniak

SO Jacek Witkowski (spr.)

Protokolant st.sekr.sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. W.

przeciwko (...) Sp. z o. o. w M. oraz M. W. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Agencja Ochrony (...) z siedzibą w M.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 lipca 2014r. sygn. akt IV P 520/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I w ten sposób, że zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w M. na rzecz powoda R. W. kwotę 11214,74 zł (jedenaście tysięcy dwieście czternaście złotych 74/100) netto tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej, a powództwo wobec pozwanego M. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Agencja Ochrony (...) w M. oddala;

b) w punkcie III w ten sposób, że nakazuje ściągnąć od pozwanej (...) Sp. z o.o. w M. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w (...)) kwotę 406,31 zł (czterysta sześć złotych 31/100) tytułem kosztów sporządzenia opinii przez biegłego księgowego, a w pozostałym zakresie koszty te przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;

II. odstępuje od obciążania powoda R. W. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego M. W. za obie instancje w części, w jakiej powództwo zostało oddalone.

Sygn. akt. IV Pa 80/14

UZASADNIENIE

Powód R. W. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Sp. z o. o. w M. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 33 269,60 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w porze nocnej w okresie od września 2009 r. do czerwca 2012 r. z ustawowymi odsetkami.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wносиła o oddalenie powództwa.

W dalszej części postępowania powód R. W. ostatecznie ograniczył swoje powództwo do kwoty 11 214,74 zł netto, która wynikała z opinii biegłego księgowego. Ponadto w trakcie postępowania, Sąd Rejonowy wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Agencję Ochrony (...) M. W. z siedzibą w M.. Pozwany wnosili o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 30.07.2014 r. Sąd Rejonowy(...)IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

I. zasądził od pozwanych (...) Sp. z o.o. w M. oraz M. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Agencja Ochrony (...) w M. solidarnie na rzecz powoda R. W. kwotę 11 214,74 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej;

II. umorzył postępowanie w zakresie objętym cofnięciem pozwu;

III. nakazał ściągnąć od pozwanych kwotę solidarnie na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego (...)kwotę 406,31 zł tytułem kosztów sporządzenia opinii przez biegłego księgowego, a w pozostałym zakresie koszty te przejął na rachunek Skarbu Państwa;

IV. zasądził od powoda R. W. solidarnie na rzecz pozwanych (...) sp (...) w M. oraz M. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Agencja Ochrony (...) w M. kwotę 1834 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

V. wyrokowi w pkt. I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1500 zł.

Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie swoje oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód R. W. w okresie od 1.01.2008 r. do 5.07.2012 r. był pracownikiem (...) Sp. z o.o. w M. zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku agenta ochrony. Powód świadczył pracę jako agent ochrony wg harmonogramu opracowanego przez pozwanego. Harmonogramy te przewidywały wymiar godzin w stosunku miesięcznym od 152 godziny do 184 godziny miesięcznie. W rzeczywistości powód świadczył pracę w większym wymiarze godzinowym w stosunku do norm miesięcznych. (...) pracy był tak ułożony, iż pełnił służbę przez 24 godziny i po jej odbyciu miał czas wolny, najczęściej 48 godzin. Ponadto powód zawierał pisemne umowy zlecenia z Agencją Ochrony (...), która miała siedzibę pod tym samym adresem, (...) spółka (...). Obydwie firmy były powiązane w ten sposób, że miały one zawarte umowy o współpracę jednocześnie były powiązania rodzinne pomiędzy oboma podmiotami gospodarczymi, albowiem prezes zarządu spółki (...) T. W. był ojcem M. W. prowadzącego działalność gospodarczą jako firma (...). Powód wykonując swoją pracę działał na polecenie pracodawcy. Korzystał z jego umundurowania i działał tylko z polecenia firmy (...). Wynagrodzenie powoda było naliczane w ten sposób, iż otrzymywał on od firmy (...) wynagrodzenie za nominalny czas pracy obowiązujący w danym miesiącu wg ustalonej stawki godzinowej, natomiast wynagrodzenie wynikające z nadwyżki ilości godzin przepracowanych w danym miesiącu w ponadnormatywnym czasie pracy otrzymywał wynagrodzenie w formie przelewu bankowego od firmy (...). Powód, jak i inni pracownicy nie kwestionowali tego stanu rzeczy. Z dniem 5.07.2012 r. powód rozwiązał z pozwanym (...) umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracodawcy. Pracodawca wypłacił mu odszkodowanie z tego tytułu. Pracodawca zaproponował mu, aby podpisał oświadczenie, że wypłacone odszkodowanie pokrywa również przysługujące mu wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

W rozważaniach Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności przytoczył treść przepisów art. 129 par. 1 kp oraz art. 151 par. 1 kp, a także treść art. 151¹ par. 1 i 2 kp. Sąd doszedł do wniosku, że w stanie faktycznym sprawy mamy do czynienia z próbą obejścia przepisów kodeksu pracy o wynagrodzeniu za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej. W

umowie zlecenia czas pracy nie był bowiem limitowany i stwarzało to pozory świadczenia pracy na podstawie dwóch umów, jednakże praca była faktycznie wykonywana w warunkach pracowniczego podporządkowania w rozumieniu art. 22 kp. Czas pracy powoda i innych agentów ochrony był zaś tylko formalnie rozdzielony pomiędzy te dwa podmioty. Dlatego też powodowi przysługują świadczenia ze stosunku pracy. W końcowej części rozważań Sąd stwierdził również, że protokół z Państwowej Inspekcji Pracy nie jest wiążący dla Sądu i nie zwalnia go z dokonywania go własnych ustaleń. Ponadto Sąd ustalił, że praca powoda u innego podmiotu tj. Impel (...) Polska Sp. z zoo nie kolidowała z pracą dla pozwanych. Sąd oprął się na opinii biegłej księgowej, który to dowód Sąd uznał za miarodajny i obiektywny co do wysokości kwot należnych powodowi z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych.

Od wyroku tego apelację złożył pełnomocnik obydwu pozwanych, który zaskarżył wyrok z dnia 30.07.2014 r. w całości i zarzucił mu:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 par. 1 kpc poprzez błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia wyroku, a mających wpływ na treść orzeczenia poprzez:

a) to, że w ustalonym stanie faktycznym powód był pracownikiem (...) Sp. z o.o. i wykonywał pracę w systemie równoważnym 24 godziny/48 godzin, a w czasie wolnym od pracy był zobowiązany podpisywać umowy zlecenia na te same czynności z firmą (...), a zatem, że czas pracy powoda był tylko formalnie rozdzielony, a powód świadcząc pracę nie mógł odróżnić, na rzecz którego podmiotu świadczy pracę;

b) dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów prowadzącą do przyjęcia, że zawarte porozumienia pomiędzy agencjami świadczą o próbie obejścia prawa, gdy faktycznie powód świadczył pracę w godzinach nadliczbowych oraz w godzinach nocnych w firmie (...).

2. naruszenie przepisów art. 328 par. 2 kpc poprzez nieuwzględnienie wszystkich dowodów zebranych w sprawie oraz wszechstronnej i obiektywnej oceny dowodów, jak też braku uzasadnienia przyjętego przez Sąd stanowiska;

3. naruszenie prawa materialnego:

a) art. 366 kc w zw. z art. 368 kc poprzez jego błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że pozwani- pracodawcy- mogą odpowiadać solidarnie za świadczenia ze stosunku pracy w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej, podczas gdy z pozwanym M. W. nie został ustalony stosunek pracy, a z powodem łączyła go jedynie umowa zlecenia.

W konkluzji wywodów apelacyjnych jej autor wnosił o:

a) zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości;

b) uchylenie nałożonego w pkt. V wyroku rygoru natychmiastowej wykonalności w stosunku do kwoty 1500 zł;

c) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za pierwszą i drugą instancję

i jako alternatywny wniosek pełnomocnik wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie pełnomocnik pozwanych popierał swoje stanowisko procesowe, zaś powód wnosił o oddalenie apelacji.

W toku postępowania przed Sądem drugiej instancji, Sąd przeprowadził uzupełniające postępowanie dowodowe, w czasie którego przeprowadził dowód z uzupełniającego przesłuchania powoda R. W. oraz pozwanego M. W.. Powód zeznał, iż w czasie 24godzinnych dyżurów, które odbywał jako pracownik firmy (...), wykonywał czynności służbowe wyłącznie dla tej firmy. Właściciel firmy (...) ani inny pracownik nie informował go w jakim momencie świadczył pracę na rzecz tej właśnie firmy. Będąc zatrudnionym w firmie (...) miał świadomość, że umowa o świadczenie ochrony zawarta z firmą (...) miała charakter fikcyjny. Z kolei M. W. twierdził w swoich zeznaniach, że powód świadczył pracę na rzecz jego firmy wtedy, kiedy miał wolne w firmie (...). Nie było opracowanych grafików pracy dla pracowników

ochrony firmy (...). Ochronianie były te same obiekty, które były przedmiotem ochrony przez pracowników ochrony firmy (...).

W ocenie Sądu Okręgowego, apelacja pełnomocnika pozwanych jest częściowo zasadna, w takim zakresie, w jakim uwalnia od odpowiedzialności solidarnej (...), natomiast nie znajduje uzasadnionych podstaw do przyjęcia braku odpowiedzialności spółki (...) z tytułu niewypłacania wynagrodzenia powodowi za pracę w godzinach nadliczbowych i nocnych.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia, jednakże wyciągnął z nich nieprawidłowe wnioski. Trafnie Sąd pierwszej instancji ustalił, iż umowy zlecenia, które zawierał powód, jak również inni pracownicy ochrony zatrudnieni w firmie (...) z firmą (...) na świadczenie usług ochrony, miały charakter fikcyjny. W rzeczywistości bowiem powód świadczył pracę wyłącznie na rzecz swojego pracodawcy tj. spółki (...). Rzeczywisty czas pracy, który był poświęcany przez powoda w związku z potrzebami pracodawcy, był większy niż nominalny czas pracy przewidziany dla pracowników w danym miesiącu. Powód świadczył pracę w systemie równoważnym tj. 24 godz. pracy i 48 godz. wolnego, co powodowało, że w poszczególnych miesiącach pracował w godzinach nadliczbowych a także w godzinach nocnych. Prawidłowo Sąd Rejonowy przyjął, że wypłacanie wynagrodzeń powodowi jak i innym pracownikom ochrony przez firmę (...) służyło jedynie obejściu prawa polegającego na zwolnieniu się od obowiązku przez spółkę (...) od zapłaty powodowi wyższego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej, które obliczone powinno być na podstawie art. 151¹ par. 1 i 2 kp. Zapłata wynagrodzeń dokonywana przez firmę (...) polegała na zapłacie za czas ponad normatywny i w porze nocnej tak jak za pracę w nominalnym czasie pracy, czyli bez dodatków. O fikcyjności umów zlecenia, jakie zawierał powód co miesiąc z firmą (...) świadczą nie tylko zeznania, ale również treść tych umów, które mają ogólnikowy charakter i z tych umów nie wynika jakie czynności i w jakim czasie miały wykonywać powód na rzecz zleceniodawcy. Nie było żadnych grafików opracowywanych dla zleceniobiorców ani też nie był w jakikolwiek sposób wyodrębniony czas pracy od czynności wykonywanych w (...) spółki (...). Firma (...) nie miała żadnych zleceń własnych na ochronę obiektów, nie miała też ani umundurowania, ani broni. Umowa o współpracę, którą obydwa podmioty zawarły ze sobą ma tak ogólnikowy charakter, że nie wiadomo, na czym ta współpraca miałaby faktycznie polegać. W świetle powyższego, należało przyjąć, iż firma (...) nie powinna być podmiotem odpowiedzialnym za wykonywanie przez powoda pracy jako agenta ochrony. Powód bowiem nie świadczył w rzeczywistości na rzecz tej firmy ani żadnej pracy, ani żadnych usług. Nie może zatem ponosić odpowiedzialności solidarnej z podmiotem, który zatrudniał pracowników ochrony tj. spółką (...). Nie było zatem uzasadnione wezwanie firmy (...) do udziału w sprawie jako pozwanego w przedmiotowym sporze. Wyłącznym podmiotem odpowiedzialnym, jak już wyżej stwierdzono, jest (...) Spółka z o.o. w M. za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy, w tym za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej. Dlatego też, przyjmując, tę ocenę prawną, Sąd Okręgowy uznał za zobowiązanego do zapłaty powodowi dochodzonej kwoty byłego pracodawcę, tj. Spółkę z o.o. (...) i oddalił powództwo wobec pozwanego M. W., jednocześnie Sąd obciążył pozwaną Spółkę (...) obowiązkiem pokrycia kosztów sporządzenia opinii biegłego. Natomiast na podstawie art. 100 kpc odstąpił od obciążania powoda R. W. od obowiązku zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego M. W. w części, w jakiej powództwo zostało oddalone.

Na podstawie art. 386 par. 1 kpc i 385 kpc Sąd orzekł jak w sentencji.